VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING
Inkom 2018 -05- 07
Dnr:

Revisorerna i
Samordningsförbundet
Umeåregionen

Till
Styrelsen i Samordningsförbundet Umeåregionen
Fullmäktige i medlemskommunerna:
Umeå kommun
Vännäs kommun
Nordmalings kommun
Vindelns kommun
Robertsfors kommun
Fullmäktige i Västerbottens läns landsting
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för år 2017

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Umeåregionen (organisationsnummer 222000-1834) för verksamhetsåret 2017.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen samt god revisionssed. Granskning enligt god revisionssed innebär för den auktoriserade revisorn att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. *)

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Umeåregionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen i huvudsak har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer att styrelsen inte hade en tillräckligt utvecklad redovisning av sina mål för att man ska kunna bedöma måluppfyllelsen.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Umeå 2018-05-04

.....	.....
Mats Henriksson	Karl Gustav Abramsson
Auktoriserad revisor	För kommuner och landsting
För staten	

Bilagor:

Den sakkunniges rapport
Granskning av Samordningsförbundet Umeåregionen år 2017

*) Vår granskning av årsredovisningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. Granskningen innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning av Samordningsförbundet Umeå-regionen år 2017

VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING

Maj 2018
Ingrid Lindberg, revisionskontoret VLL
Diarienummer: 255797

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS ... 3

1.1. REKOMMENDATIONER ... 3

2. BAKGRUND ... 4

2.1. IAKTTAGELSER I 2016 ÅRS GRANSKNING ... 4
2.2. REVISIONSFRÅGOR OCH METOD ... 5
2.3. AVGRÄNSNING ... 5
2.4. REVISIONSKRITERIER ... 5

3. SAMORDNINGSFÖRBUNDET UMEÅREGIONENS UPPDRAG ... 6

3.1. LAG OM FINANSIELL SAMORDNING AV REHABILITERINGSINSATSER ... 6
3.2. FÖRBUNDSORDNING ... 6
3.3. VERKSAMHETSPLAN FÖR ÅR 2017 ... 6

4. SAMORDNINGSFÖRBUNDETS VERKSAMHET UNDER ÅR 2017 ... 7

4.1. STYRELSENS STYRDOKUMENT OCH PROTOKOLL ... 7
4.2. UPPGIFTER ENLIGT 7§, LAG OM FINANSIELL SAMORDNING ... 7
4.3. DELÅRSRAPPORT OCH ÅRSRAPPORT ... 10
4.4. SAMORDNINGSFÖRBUNDETS EKONOMISTYRNING ... 11
4.5. REDOVISNING OCH BOKSLUT 2017 ... 12
Bokslutsprocessen ... 12
Årsredovisningens följsamhet till lagens krav ... 13
Förbundets ekonomi ... 13
Resultaträkning ... 14
Balansräkning ... 14

5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR ... 14

5.1. REKOMMENDATIONER ... 15

1. Sammanfattande analys

Vi har av Samordningsförbundet Umeåregionens revisorer fått i uppdrag att granska samordningsförbundets verksamhet och årsredovisning år 2017. Syftet med granskningen har varit att bedöma om räkenskaperna är rättvisande och om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning samt att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av samordningsförbundet Umeåregionens styrelse.

Den reviderade budgeten för år 2017 innebar ett planerat underskott på 1,3 miljoner kronor. Resultatet för år 2017 blev istället positivt med 867 000 kronor. Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 4,1 miljoner kronor. Enligt Nationella rådets rekommendation borde det egna kapitalet maximalt uppgå till 2,5 miljoner kronor.

Vår bedömning är att årsredovisningen ger en rättvisande bild av årets ekonomiska resultat och den ekonomiska ställningen och att årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och anvisningar från normgivande organ.

Styrelsen har enligt vår bedömning fullgjort sina uppgifter enligt lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Förbundet verkade genom sina samverkansplattformer, lokal samverkan i kranskommunerna, förebyggande insatser samt stödstrukturer för att målgrupperna skulle få stöd och rehabilitering till egen försörjning.

Negativt var att styrelsen inte hade beslutat om en delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Vidare hade inte styrelsen upprättat delårsuppföljningar i enlighet med förbundsordningen.

Styrelsen bedömde att den hade hög måluppfyllelse. Vår bedömning är att redovisningen inte var tillräckligt utvecklad för att man ska kunna bedöma måluppfyllelsen. Det framgick inte vad som krävdes för att de övergripande målen skulle anses vara uppfyllda. För flera av målen lämnade styrelsen i årsredovisningen ingen redovisning av måluppfyllelsen.

Vår sammanfattande bedömning är att styrelsen i huvudsak hade tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde.

1.1. Rekommendationer

Vi rekommenderar styrelsen att arbeta med följande förbättringsområden:

- Utveckla målstyrningen så att det tydligt framgår vad som krävs för att mål ska vara uppfyllda.
- Utveckla avsnittet om redovisningsprinciper i årsredovisningen.
- Upprätta en delårsrapport i enlighet med 9 kap lagen om kommunal redovisning. Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, *delårsrapport*, anger vilka delar delårsrapporten bör innehålla.
- Upprätta delårsuppföljningar i enlighet med förbundsordningen.
- Fortsätt arbetet med att nå den rekommenderade nivån på eget kapital.

I nästa års granskning kommer vi att följa upp lämnade rekommendationer.

2. Bakgrund

Den 1 januari 2004 infördes en lagstiftning om finansiell samordning (2003:1210). Lagstiftningen innebär en möjlighet till permanent samverkan mellan Försäkringskassa, Arbetsförmedling, kommun och landsting. År 2005 bildades i Västerbottens län tre samordningsförbund enligt denna lag, ett i Umeå, ett i Skellefteå och ett i Lycksele. Nya kommuner har därefter anslutit och samordningsförbunden heter numera Umeåregionen, Skellefteå-Norsjö och Lycksele-Malå.

Människor med en kombination av medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade problem har ofta flera olika samhällskontakter. De riskerar att hamna i en gråzon när stöd och insatser krävs från flera olika aktörer. Den nödvändiga helhetssynen på individens situation uteblir ibland vilket kan försvåra samverkan mellan olika aktörer. En bedömning är att nära fem procent av befolkningen i arbetsför ålder är i behov av samordnat stöd för att komma i arbete och egen försörjning. Genom samverkan i ett samordningsförbund kan parterna utveckla det gemensamma ansvarstagandet. Syftet med den finansiella samordningen är att minska individens behov av offentlig försörjning genom att utveckla och pröva nya arbetssätt. Därigenom ska också en effektiv resursanvändning uppnås.

2.1. Iakttagelser i 2016 års granskning

En slutsats från 2016 års granskning var att samordningsförbundet Umeåregionens årsredovisning gav en rättvisande bild av årets ekonomiska resultat och den ekonomiska ställningen. Granskningen av bokslut och följsamhet till ekonomiadministrativa rutiner visade på god ordning.

En synpunkt var att verksamheten skulle nyttja tillgängliga medel för att kunna anses ändamålsenlig och kostnadseffektiv. För år 2016 redovisade verksamheten ett ekonomiskt överskott på ca 654 000 kronor. Vidare hade samordningsförbundet ett eget kapital som var högre än den av Nationella rådet rekommenderade nivån på 2,5 miljoner kronor. I bokslutet för år 2016 uppgick förbundets egna kapital till 3,2 miljoner kronor.

I årsredovisningen hade styrelsen följt upp de större processinriktade verksamheter och projekt som man beslutat om i verksamhetsplanen. Revisorerna saknade dock en samlad bedömning över hur samordningsförbundet uppfyllt de övergripande förbundsmålen.

Revisorerna uppmärksammade förbundet på att budgeten enligt kommunallagen ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Samordningsförbundets budget för år 2016 var inte upprättad i enlighet med detta. Revisorerna noterade dock att det fanns en möjlighet enligt handboken för finansiell samordning utgiven av Nationella rådet att lägga en underfinansierad budget om den kunde balanseras av det egna kapitalet. Revisorerna påpekade vikten av att noggrant följa det ekonomiska utfallet vid en underfinansierad budget för att inte riskera att eget kapital förbrukades och blev negativt.

Styrelsen behandlade inte granskningsrapporten.

Vi har följt upp iakttagelserna från föregående års granskning.

2.2. Revisionsfrågor och metod

Syftet med granskningen är att bedöma om räkenskaperna är rättvisande och om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning samt att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av samordningsförbundet Umeåregionens styrelse.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Är samordningsförbundets räkenskaper upprättade i följsamhet med lag, rekommendationer och god redovisningssed?
- Är årsredovisningen upprättad i enlighet med lagens krav och anvisningar från normgivande organ?
- Har samordningsförbundet haft en tillräcklig måluppfyllelse?
- Har förbundsstyrelsen haft en tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde?

Granskningen har genomförts med stöd av intervju med förbundschef och ekonom samt genomgång av styrelsens protokoll, verksamhetsplan, årsredovisning och övriga styrande dokument.

I granskningen har vi tagit del av samtliga verifikationer, huvudbok, verifikationslista, kontoutdrag från bank och skattekonto samt bokslutsbilagor. Resultaträkningen har granskats genom att jämföra utfallet med budget och tidigare års utfall. Balansräkningen har substansgranskats utifrån balanskontoavstämningar. Vi har kontrollerat att samtliga balanskonton är avstämda och verifierade med underlag som styrker existens och värdering.

Förbundschefen har beretts tillfälle att faktagranska rapporten.

2.3. Avgränsning

Granskningen avser samordningsförbundet Umeåregionens verksamhet år 2017.

2.4. Revisionskriterier

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar.

Vår bedömning av förbundsstyrelsens ansvarsutövande utgår från:

- Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
- Kommunallagen
- Lag om kommunal redovisning
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Förbundsordning
- Verksamhetsplan för år 2017

3. Samordningsförbundet Umeåregionens uppdrag

3.1. Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Lag 2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser anger samordningsförbundens målgrupp och övergripande syfte: Insatserna inom den finansiella samordningen ska avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och ska syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

Enligt 7§ i lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser har samordningsförbundet följande uppgifter:

- Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen
- Stödja samverkan mellan samverkansparterna
- Finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och som syftar till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete
- Besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas
- Svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna
- Upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen

Lag 2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser anger vilka delar av kommunallagen som är tillämpliga och att lag (1997:614) om kommunal redovisning ska gälla i tillämpliga delar.

3.2. Förbundsordning

I samordningsförbundet Umeåregionens förbundsordning preciseras förbundets ändamål och uppgifter samt organisation. I samordningsförbundet Umeåregionen är det Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Västerbottens läns landsting, Umeå kommun, Vännäs kommun, Vindelns kommun, Nordmalings kommun och Robertsfors kommun som är medlemmar. Förbundets ändamål är att inom medlemmarnas geografiska område svara för finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet för att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning.

3.3. Verksamhetsplan för år 2017

I samordningsförbundet Umeåregionens verksamhetsplan för åren 2017-2019 framgår att förbundets övergripande vision är att bidra till att lösa arbetskraftsförsörjningen genom att varje människas arbetsförmåga tas till vara genom hållbart samarbete i ständig utveckling. I verksamhetsplanen är visionen nedbruten i sju övergripande strategiska mål. För att uppnå dessa har styrelsen beslutat om ett effektmål och sju individmål för deltagare i samverkan.

De övergripande strategiska målen var:

- I Umeå finns en hållbar samverkansplattform i ständigt utveckling för unga människor.
- I Umeå finns en hållbar samverkansplattform i ständig utveckling för människor äldre än 25 år.

- I Umeåregionen finns det en fungerande samverkan mellan Primärvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunernas socialtjänster, i ständig utveckling.
- I Vännäs, Vindeln, Nordmaling och Robertsfors finns det hållbara lokala samverkansmodeller utvecklade med utgångspunkt i människors behov.
- Den överenskommelse som samordningsförbundet stimulerat till och delvis finansierar har 2020 bidragit till att minskat den psykiska ohälsan på kvinnodominerade arbetsplatser.
- Samverkan för våra mest utsatta människor är organiserade i en helhet för hela Umeåregionen med Umeå som nav.
- Det finns väl utvecklade stödstrukturer för samverkan

Effektmålet var att andelen UVAS (Unga som varken arbetar eller studerar) i Samordningsförbundets medlemskommuner under år 2018 skulle ha minskat med 3 procent i förhållande till andelen som var år 2014.

Individmålen avsåg genomsnittliga mål för insatserna inom den finansiella samordningen. Varje enskild insats hade definierade mål som skulle rapporteras till förbundet och registreras i systemet för uppföljning av samverkansinsatser (SUS). Ett exempel på individmål var att 40 procent av deltagarna skulle ha fått arbete, eller gått vidare till studier efter insatsen. Andra individmål syftade till deltagarnas upplevelse av insatserna och skulle mätas med hjälp av enkäter.

Vår kommentar

Enligt vår bedömning är de övergripande strategiska målen inte formulerade på ett sådant sätt att de är mätbara. Koppling saknas till de underliggande effekt- och individmålen. Det framgår inte vad som krävs för att ett övergripande mål ska vara uppfyllt.

Effekt- och individmålen är i huvudsak mätbara och målvärden framgår.

4. Samordningsförbundets verksamhet under år 2017

4.1. Styrelsens styrdokument och protokoll

Styrelsen för samordningsförbundet Umeåregionen hade under år 2017 sex protokollförda sammanträden.

Vi har gått igenom förbundets styrdokument. Positivt är att samordningsförbundet i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument såsom verksamhetsplan, budget och årsredovisning. Förbundet har beslutat om en kombinerad attest- och delegationsordning.

4.2. Uppgifter enligt 7§, lag om finansiell samordning

I följande avsnitt redogör vi för hur samordningsförbundet har genomfört sina uppgifter enligt 7§, lag om finansiell samordning.

- *Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen*

Av förbundets verksamhetsplan framgick som nämnts tidigare förbundets övergripande vision. Visionen var nedbruten i sju övergripande strategiska mål. Vidare hade styrelsen beslutat om ett effektmål och sju individmål för deltagare i samverkan. Verksamhetsplanen innehöll budget för år 2017 och plan för år 2018-2019.

- *Stödja samverkan mellan samverkansparterna*

Samordningsförbundet Umeåregionens insatser är uppdelade i olika samverkansplattformer samt lokal samverkan i Vännäs, Vindeln, Nordmaling och Robertsfors. Samverkansplattformerna är en för unga, en för vuxna (+25), en för primärvård och en för förebyggande insatser. I vissa fall sker samverkan genom samlokalisering av medarbetare från de olika samverkande parterna. Inom ramen för varje plattform finns ett antal insatser gentemot förbundets målgrupper. Varje plattform har uppsatta mål och avrapporterar sin verksamhet i enlighet med ett framtaget årshjul.

Förutom de individinriktade stödinsatserna arbetar samordningsförbundet enligt verksamhetsplanen allt mer med strukturell samverkan. Det innebär att förbundet har skapat olika stödstrukturer för samverkan. Till exempel har en stödstruktur för ledarskap i samverkan tagits fram. Syftet med stödstrukturen är att samverkan ska genomsyra samtliga involverade organisationer. Vidare ansvarar kansliet för att bidra till att nya medarbetare introduceras i samverkan. Förbundet arrangerar och finansierar också sektorsövergripande kompetensutveckling.

- *Finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser*

Samordningsförbundets insatser ska enligt verksamhetsplanen riktas till alla i åldern 16-64 år som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser. Individernas behov ska vara avgörande, dock ska unga i åldern 16-30 år vara prioriterade. Ett särskilt fokus finns på unga som bedöms stå långt från arbetsmarknaden.

Inom samverkansplattformen för unga finns insatserna Mellansteget, Våga växa, Hikikomori, ARiS, Ciceron samt Ungdomstorget. Ramverket för arbetet grundas på en överenskommelse, den så kallade DUA:n (Delegationen unga till arbetslivet). Den innefattar alla relevanta insatser för ungas övergång från skola till arbetsliv.

Inom samverkansplattformen för vuxna (+25) finns från och med oktober 2017 insatsen Vuxentorget. Steget vidare som var en samlokaliserad samverkan som bedrivits sedan år 2011 lades då ner och de resurser som fanns där överfördes till det nya vuxentorget. Vuxentorget består av en gemensam beredning, en förrehabiliterande verksamhet samt en utslussande verksamhet. Verksamheten är samlokaliserad på två platser.

Inom samverkansformen primärvård finns insatsen NAFS (Närsjukvård, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialtjänsten i samverkan). Inom NAFS jobbar man i team som leds av rehabiliteringskoordinatorer på

samtliga hälsocentraler i Umeå med kranskommun samt några sjukhuskliniker.

Inom ramen för plattformen för förebyggande insatser finns 11 insatsområden inom ramen för överenskommelsen. Bland annat har en förstudie bedrivits avseende den psykiska ohälsan på kvinnodominerade arbetsplatser.

För den lokala samverkan i kranskommunerna finns en modell som består av en ledningsgrupp för samverkan och en lokal beredningsgrupp med en koordinator/arbetskonsulent. Det finns också en tydlig koppling till samverkansplattformarna i Umeå i form av att dessa kan nyttjas för människor i kranskommunerna.

- *Besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas*

Se föregående avsnitt. Styrelsen fattar ekonomiska och verksamhetsmässiga beslut baserat på inkomna verksamhetsplaner från plattformarna. För NAFS och det förebyggande arbetet med ohälsa finns det tecknade överenskommelser. Enligt styrelseprotokoll håller samordningsförbundet Umeåregionen på att ta fram överenskommelser för samtliga plattformar.

- *Svara för uppföljning och utvärdering av samverkansinsatserna*

Styrelsens uppföljning av respektive insats sker i enlighet med framtaget årshjul och rapportmall. Under året har styrelsen dessutom vid ett tillfälle haft en punkt på dagordningen som hade temat mätning och uppföljning.

För att arbeta med uppföljning på ett strukturerat sätt har styrelsen i sin verksamhetsplan beslutat att använda en kombination av metoder. Alla verksamheter som helt eller delvis finansieras med statliga samverkansmedel ska registreras i SUS – systemet för uppföljning av samverkansinsatser. Varje verksamhet ska också lämna två uppföljningsrapporter per år. Under år 2017 planerar samordningsförbundet att införa social redovisning i samverkansplattformerna för vuxna och unga. Samordningsförbundet Umeåregionen deltar också aktivt i det utvecklingsarbete som nationella nätverket för samordning (NNS) gör vad gäller uppföljning. Under året har styrelsen beslutat att aktivt delta i det indikatorprojekt som NNS driver. Indikatorprojektet har utvecklat 15 indikatorer för att kunna mäta resultat och effekter för finansiell samordning.

- *Upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen*

Styrelsen beslutade om sin verksamhetsplan och budget i november 2016. Styrelsen beslutade om sin årsredovisning den 20 mars 2018. Enligt lag om finansiell samordning ska årsredovisningen beslutas senast 31 mars. Detta är inom den lagstadgade tiden.

Vår kommentar

Samordningsförbundet har genom sina samverkansplattformer, lokal samverkan i kranskommunerna, förebyggande insatser samt genom stödstrukturer för samverkan verkat för att målgrupper ska få stöd och rehabilitering i syfte att komma till egen försörjning.

Vår samlade bedömning är att samordningsförbundet Umeåregionen har genomfört sina uppgifter enligt 7§, lag om finansiell samordning.

4.3. Delårsrapport och årsrapport

Styrelsen för samordningsförbundet Umeåregionen har inte upprättat någon delårsrapport under år 2017. Enligt 9 kap lagen om kommunal redovisning ska samordningsförbundet minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från räkenskapsårets början. Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, *delårsrapport*, anger vilka delar delårsrapporten bör innehålla.

Vid styrelsemötet den 20 mars beslutade styrelsen om sin årsredovisning. I årsredovisningen redovisade styrelsen sin måluppfyllelse och resultat. Samordningsförbundet redovisade på aggregerad nivå resultat för avslutade aktiviteter under år 2017. 890 personer hade fått stöd inom ramen för samordningsförbundet under året. Av de 298 deltagare som avslutats hade hälften gått till arbete eller studier. Detta innebar att samordningsförbundets mål på 40 procent hade överträffats.

Styrelsen uppskattade dessutom att 990 individer hade fått någon form av stöd via NAFS (Primärvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och socialtjänsten i samverkan).

För de kvalitativa målen på individnivå som angetts i verksamhetsplanen (6 stycken) uppgav styrelsen att de skulle redovisas under våren i form av ett socialt bokslut för vissa delar av verksamheten. Styrelsen gjorde ingen bedömning av måluppfyllelsen i årsredovisningen.

Styrelsen uppgav i sin årsrapport att det inte gick att få fram statistik för effektmålet UVAS (unga som varken arbetar eller studerar). Styrelsen valde därför att istället följa statistik som årligen tas fram av SCB över så kallade helårsekvivalenter. Helårsekvivalenter är en statistisk konstruktion som används för att ge ett jämförbart mått över tiden på hur stor andel av befolkningen som försörjs med sociala ersättningar. I årsredovisningen fanns en sammanställning av helårsekvivalenten för respektive medlemskommun för åren 2014-2016. Styrelsen uppgav att de var medvetna om att det fanns många faktorer som påverkade detta jämförelsetal men menade att en fungerande samverkan hade betydelse för utfallet. Styrelsen angav inte något målvärde för måttet.

Styrelsen gav en kortfattad beskrivning av måluppfyllelsen för de strategiska målen. Styrelsen bedömde att fem av de sju övergripande strategiska målen hade uppfyllts. För målet sammanhållna insatser med Umeå som nav uppgav förbundet att det ännu fanns mycket att göra. Målet om att bidra till att minska den psykiska ohälsan på kvinnodominerade arbetsplatser till år 2020 utvärderades inte.

I en bilaga till årsredovisningen fanns en redovisning av de individinriktade insatser som bedrivits under året med uppgift om måluppfyllelse för respektive insats.

Av årsredovisningen framgick att medlemssamråd hade genomförts tillsammans med länets två övriga samordningsförbund. Genom samrådet informerades medlemmarna om verksamheten och dess resultat.

Vår kommentar

Vår bedömning är att samordningsförbundet Umeåregionen för år 2017 inte hade formulerat sina övergripande strategiska mål på ett sådant sätt att de var mätbara. Vi saknar också en koppling till de underliggande individ- och effektmålen. Det framgick inte vad som krävdes för att ett övergripande mål skulle anses vara uppfyllt.

Vår bedömning är att effektmåttet helårsekvivalenter inte i tillräcklig grad är påverkbart av samordningsförbundet för att det ska kunna ha en styrande effekt.

Vår bedömning är att styrelsen bör redovisa måluppfyllelsen för samtliga mål i årsredovisningen. Det är inte tillräckligt att hänvisa till det sociala bokslut som skulle sammanställas för delar av verksamheten.

Vår bedömning är att redovisningen inte var tillräckligt utvecklad för att vi ska kunna bedöma måluppfyllelsen.

Vi rekommenderar samordningsförbundet att utveckla sin målstyrning.

Vi rekommenderar samordningsförbundet att upprätta delårsrapporter enligt 9 kap lag om kommunal redovisning. Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 anger vilka delar en delårsrapport bör innehålla.

4.4. Samordningsförbundets ekonomistyrning

Tillbakablick på år 2016

Det ekonomiska utfallet för år 2016 visade på ett överskott på 654 000 kronor. Detta berodde enligt årsredovisningen på projektens minskande totala utfall. Det budgeterade resultatet var ett underskott på 1 459 000 kronor. Detta överskott medförde en ökning av det egna kapitalet. Nivån på det egna kapitalet låg därigenom, liksom föregående år, över den nivå som nationella rådet rekommenderat.

Samordningsförbundets verksamhetsplan för år 2017

För år 2017 budgeterade samordningsförbundet ett underskott på 598 000 kronor.

Samordningsförbundets agerande under år 2017

I februari 2017 (§ 12) beslutade styrelsen att genomföra en extra utlysning till alla verksamheter hos förbundets medlemmar där de kunde ansöka om ytterligare medel för år 2017. Det maximala beloppet som utlystes var 1 400 000 kronor. Syftet med detta var enligt protokoll att nyttja överskottet av det egna kapitalet.

Enligt förbundsordningen ska förbundsstyrelsen upprätta delårsuppföljningar med helårsprognos för verksamheten och ekonomin som skickas till medlemmarna. Styrelsen har inte beslutat om dessa uppföljningar, detta är en brist. Det framgår dock av protokoll att styrelsen har fått ekonomigenomgång vid ett par tillfällen under år 2017. I september 2017 var prognosen för helåret ett nollresultat.

Styrelsen beslutade om sin årsredovisning den 22 mars 2018. Budget för år 2017 innebar efter revidering under året ett planerat underskott på 1 318 000 kronor. Resultatet för år 2017 blev positivt med 867 000 kronor. Det egna

kapitalet uppgick vid årets slut till 4,1 miljoner kronor. Enligt Nationella rådets rekommendationer borde förbundets egna kapital maximalt uppgå till 2,5 miljoner kronor. Styrelsen beskrev att kostnaderna hade minskat med 666 000 kronor jämfört med föregående år. Enligt budgeten skulle kostnaderna öka med 1,5 miljoner kronor. Minskningen avsåg främst verksamheternas utfall men även projektnära kostnader och kanslikostnader hade minskat. Styrelsen förklarade att minskningen av verksamhetskostnaderna berodde på den stora omställning av arbetet som gjorts i och med starten av *Vuxentorget* samt en tröghet att få igång det förebyggande arbetet mot ohälsa inom kvinnodominerade kontaktyrken. Årets intäkter var också lägre än föregående år beroende på att extra medel på 500 000 kronor hade erhållits från Försäkringskassan under år 2016.

Vår kommentar

Styrelsen har under året beslutat om nya projekt och insatser under år 2017 som skulle leda till att budgeten kunde hållas. Utfallet visar att samordningsförbundets kostnader minskade med 0,7 miljoner jämfört med föregående år istället för att öka med 1,5 miljoner som budgeten föreskrev. Till följd av detta har det egna kapitalet ökat under året. Samordningsförbundet Umeåregionen överstiger den rekommenderade nivån på eget kapital vid årets slut.

Positivt var att styrelsen under året hade beslutat om nya insatser för att utnyttja tillgängliga medel. Negativt var att det inte var tillräckligt vilket medförde en ökning av det egna kapitalet. Styrelsen förklarade att det berodde på omställningsarbeten och en tröghet med att få igång nya projekt. Styrelsen har inte gjort någon analys av vad detta inneburit för förbundets måluppfyllelse.

Enligt kommunallagen (1991:900) 8 kap 4§ framgår att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. I samordningsförbundets budget för år 2017 översteg kostnaderna de budgeterade intäkterna. Enligt handboken för finansiell samordning utgiven av Nationella rådet finns en möjlighet att lägga en underfinansierad budget om den kan balanseras av det egna kapitalet. Vi vill framhålla vikten av att styrelsen noggrant följer det ekonomiska utfallet vid en underfinansierad budget för att inte riskera att hela det egna kapitalet förbrukas.

Vi rekommenderar att samordningsförbundet fortsätter att aktivt arbeta med att nå rekommenderad nivå på eget kapital.

Vi rekommenderar styrelsen att upprätta delårsuppföljningar i enlighet med förbundsordningen.

4.5. Redovisning och bokslut 2017

Bokslutsprocessen

Vid det överenskomna tillfället för bokslutsgranskningen fanns underlag till samtliga balansposter framtagna. Avstämningarna visade inte på några avvikelser. Bokslutet var därmed i mycket god ordning och vi har inte funnit några differenser.

Årsredovisningens följsamhet till lagens krav

Granskningen av årsredovisningen har innefattat en bedömning av tillämpningen av lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, kommunal redovisningslag samt god redovisningssed. Vår bedömning är att årsredovisningen i tillfredsställande utsträckning upprättats i enlighet med denna normgivning.

En årsredovisning bör innehålla ett avsnitt om vilka redovisningsprinciper som tillämpats och vilka avsteg från Lag om kommunal redovisning samt God redovisningssed som gjorts. God redovisningssed för kommunal sektor uttolkas främst av Rådet för kommunal redovisning. Samordningsförbundet Umeåregionens årsredovisning innehåller idag ett mindre sådant avsnitt där det framgår att årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (1997:614) om kommunal redovisning i tillämpliga delar. Vår bedömning är att detta avsnitt kan utvecklas. En inledande beskrivning bör göras av principer för redovisning av intäkter, kostnader, fordringar, kortfristiga placeringar, tillgångar och skulder. Av redovisningen bör framgå om principerna är oförändrade jämfört med föregående år . Vägledning återfinns i Rådet för kommunal redovisnings idéskrift "Utformning av tilläggsupplysningar 2013".

Förbundets ekonomi

Belopp i tusentals kronor	*Utfall 2017*	*Budget 2017*	*Utfall 2016*	*Utfall 2015*
Intäkter huvudmän	12 432	12 432	12 930	10 600
Övriga intäkter	111	86	66	-
Projektkostnader	-9 635	-11 650	-10 076	-9 299
Administrativa kostnader	-2 041	-2 186	-2 266	-1 397
Årets utfall	867	-1 318	654	-96
Utgående eget kapital	4 142	1 884	3 202	2 547
Eget kapital % av erhållna medel	33 %	15 %	25 %	24 %

Från och med år 2016 gäller en ny fördelningsmodell för medel till finansiella samordningsförbund. Enligt modellen fördelas medel till samordningsförbunden baserat på följande:

- Grundtilldelning om 400 000 kronor (år 2016)
- Utöver grundtilldelningen bygger modellen på fördelningsnycklar enligt parametrarna försörjningsmått (75 procent) och invånarantal (25 procent).

Nationella rådet har tagit fram en rekommendation om rimlig storlek på eget kapital enligt en beräkningsmodell som fått namnet trappan. Eget kapital utöver rekommenderad nivå kan påverka tilldelningen av medel. Syftet har varit att tydliggöra vikten av att använda de medel som är avsatta till avsett ändamål.

För förbund med en medelstilldelning mellan 7,1 – 15 miljoner kronor rekommenderas att det egna kapitalet maximalt uppgår till 20 procent av medelstilldelningen upp till 7 miljoner kronor och 15 procent på belopp därutöver. Samordningsförbundet Umeåregionen har en medelstilldelning på 12,4 miljoner kronor för år 2017 vilket skulle innebära ett maximalt eget kapital

på 2,5 miljoner kronor. Nuvarande nivå på eget kapital överstiger den rekommenderade nivån med cirka 1,6 miljoner kronor.

Resultaträkning

Granskningen av resultaträkningen har skett analytiskt mot budget samt mot föregående år. Granskningen har inte föranlett några noteringar. Redovisade intäkter om 12 432 000 kronor överensstämmer mot beslutade och utbetalda belopp från huvudmännen. Bidragskostnaderna har minskat jämfört med föregående år. Detta är inte är i linje med styrelsens ambition att minska det egna kapitalet till den rekommenderade nivån.

Kostnadskonton har granskats stickprovsvis mot fakturor och underlag med avseende på kontering, attest och förenlighet med samordningsförbundets verksamhet. Vi har inte funnit några felaktigheter vid denna granskning.

Balansräkning

Vi har stämt av balanskonton mot underlag och inte funnit några väsentliga avvikelser.

Övriga fordringar består till största delen av en momsfordran. Posten bank har avstämts mot årsbesked utan anmärkning. Posten kortfristiga skulder består till största delen av upparbetade projektkostnader.

Vår kommentar

Granskningen visar att bokslut och räkenskaper är i god ordning. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är upprättade i följsamhet med lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen har innefattat en bedömning av tillämpningen av lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, kommunal redovisningslag, rekommendationer från rådet för kommunal redovisning samt god redovisningssed. Vår bedömning är att årsredovisningen i tillfredsställande utsträckning upprättats i enlighet med denna normgivning.

5. Svar på revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Är samordningsförbundets räkenskaper upprättade i följsamhet med lag, rekommendationer och god redovisningssed?	Ja	Vi bedömer att räkenskaperna ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning för år 2017.
Är årsredovisningen upprättad i enlighet med lagens krav och anvisningar från normgivande organ?	Ja	Årsredovisning 2017 är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lagar och gällande normgivning. Vår bedömning är att avsnittet med redovisningsprinciper kan utvecklas.

Har samordningsförbundet haft en tillräcklig måluppfyllelse?	-	Vår bedömning är att samordningsförbundet Umeåregionen inte hade en tillräckligt utvecklad redovisning för att man ska kunna bedöma måluppfyllelsen. Styrelsen hade inte redovisat alla sina mål i årsredovisningen.
Har förbundsstyrelsen haft en tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde?	Ja	Styrelsen har löpande följt upp pågående insatser både vad gäller ekonomi och verksamhet. Styrelsen har uppfyllt sina uppgifter enligt lagen om finansiell redovisning. Styrelsen har aktivt arbetat med att nå den rekommenderade nivån på eget kapital. Det egna kapitalet har dock ökat under året.

5.1. Rekommendationer

Vi rekommenderar styrelsen att arbeta med följande förbättringsområden:

- Utveckla målstyrningen så att det tydligt framgår vad som krävs för att mål ska vara uppfyllda.
- Utveckla avsnittet om redovisningsprinciper i årsredovisningen.
- Upprätta en delårsrapport i enlighet med 9 kap lagen om kommunal redovisning. Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, *delårsrapport*, anger vilka delar delårsrapporten bör innehålla.
- Upprätta delårsuppföljningar i enlighet med förbundsordningen.
- Fortsätt arbetet med att nå den rekommenderade nivån på eget kapital.

Umeå den 4 maj 2018

Ingrid Lindberg
Revisor
Västerbottens läns landsting